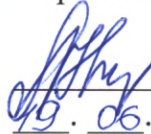

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 1 з 15

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

 Л.Б. Куликова
19.06.2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ХДМА

 В.В. Чернявський
19.06.2020 р.

**БРАХОВАНИЙ
ЕКЗЕМПЛЯР**

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ДИСЦИПЛІН
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА III ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ
РІВНІ В ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ АКАДЕМІЇ**
СМЯ 04-159-2020

СХВАЛЕНО

Вченою радою ХДМА
Протокол № 11 від 18.06.2020 р.
В.о. ученого секретаря
 М.І.Бабишена

Введено в дію наказом
№ 137 від 23.06.2020 р.

Херсон – 2020

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 2 з 15

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
1. ОБЛАСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ	3
2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	3
3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ	4
4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
5. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ III ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО РІВНЯ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	7
6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	8
7. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ	8
8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	9
ДОДАТОК 1. Зразок листа реєстрації на вибіркові дисципліни для здобувачів ступеня доктор філософії	10
ДОДАТОК 2. Зразок заяви здобувача на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору	11
АРКУШ РОЗСИЛКИ	12
АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ	13
АРКУШ ПЕРІОДИЧНОГО ОБЛІКУ ЗМІН	14
АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК	15

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 3 з 15

ПЕРЕДМОВА

1. Положення розроблене відділом аспірантури та докторантури Херсонської державної морської академії.

2. Затверджується вченою радою Херсонської державної морської академії.

3. Вводиться в дію наказом ректора Херсонської державної морської академії.

4. Періодична перевірка проводиться з інтервалом, що не перевищує 12 місяців.

5. Зміни розробляються за результатами застосування на практиці у Херсонській державній морській академії або при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких розроблено положення.

6. Це Положення розміщується на офіційному Web-сайті ХДМА або в АС АСКОД.

1. ОБЛАСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Це положення регламентує порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами на III рівні вищої освіти в Херсонській державній морській академії (відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» за № 1556-VII від 01.07.2014 року).

1.2. Це Положення є внутрішнім нормативним документом Херсонської державної морської академії, але може бути наданим на перевірку, огляд, ознайомлення (в тому числі із зняттям відповідних копій) іншим підприємствам, установам, організаціям, державним органам, органам місцевого самоврядування та аудиторам з сертифікації якості, лише у встановленому законодавством порядку.

1.3. Це Положення поширюється на всіх аспірантів, а також співробітників відділів та кафедр ХДМА, які задіяні в процесі підготовки докторів філософії.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено з урахуванням вимог таких нормативних документів:

- ДП «Управління документацією»;
- ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги»;
- ДСТУ ISO 9000:2015 «Системи управління якістю. Основні

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 4 з 15

положення та словник термінів»;

- Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII «Про вищу освіту» (із змінами і доповненнями);
- Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347);
- Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами);
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977;
- Інструкція з розробки положень, які регламентують діяльність Херсонської державної морської академії СМЯ 04-96-2019;
- Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми;
- Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти (додаток до «Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми»);
- Стратегія розвитку Херсонської державної морської академії на 2020-2025 роки, схвалена рішенням Вченої ради ХДМА (протокол № 5 від 18.12.2019 р.).

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

ХДМА – Херсонська державна морська академія.

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

Аспірант – особа, зарахована до ХДМА для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії.

Здобувач ступеня доктора філософії (далі - здобувач) - особа, яка навчається у закладі вищої освіти (науковій установі) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань та/або спеціальності.

Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 5 з 15

підготовки доктора філософії – документ, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг освітньої складової підготовки та наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Освітньо-наукова програма – система освітніх компонентів на третьому рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач ступеня доктор філософії.

Навчальний план - нормативний документ закладу освіти, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу. Навчальний план містить у собі розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення поточного та підсумкового контролю, атестації.

Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться Херсонською державною морською академією для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти та ефективного використання можливостей ХДМА з врахуванням її специфіки, здійснення поглибленої підготовки за обраною спеціальністю, які визначають характер майбутньої діяльності та коло інтересів здобувача вищої освіти та реалізації його освітніх і кваліфікаційних потреб, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. В процесі навчання в аспірантурі (протягом двох місяців з дня зарахування) здобувачі ступеня доктора філософії формують індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою ХДМА.

4.2. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для III

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 6 з 15

рівня вищої освіти.

4.3. Вивчення дисциплін за вибором аспіранта розпочинається з III семестру.

4.4. Аспіранти мають право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем аспірантури і докторантури.

4.5. До переліку вибіркового навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

4.6. Аспіранту може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано зробити новий вибір, якщо він обирає дисципліни, які вивчались під час навчання за освітніми рівнями бакалавра та магістра.

4.7. Відмова здобувача ступеня доктора філософії виконувати сформований таким чином індивідуальний навчальний план є грубим порушенням Положення про організацію освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти в Херсонській державній морській академії, що тягне за собою академічну заборгованість.

4.8. Зміна аспірантом з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за погодженням з науковим керівником та рішенням вченої ради. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються. Заява аспіранта на внесення змін, до вибіркової складової навчального плану подається до початку навчального року за умови, що аспірант не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни.

4.9. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі ХДМА, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність — на базі інших ЗВО (наукових установ).

5. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ III ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО РІВНЯ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5.1. Перелік вибіркового дисциплін на кожен наступний навчальний рік формується на підставі заяв аспірантів.

5.2. Відділ аспірантури та докторантури щорічно у березні-квітні знайомить аспірантів першого курсу з переліком дисциплін вільного вибору

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 7 з 15

аспірантів, складений за діючими навчальними планами, та силабусами і анотаціями цих дисциплін, які підготовлені відповідними кафедрами.

5.3. Перелік та анотації вибіркового навчальних дисциплін, підготовлені кафедрами, розміщуються на веб-сайті ХДМА у каталозі вибіркового дисциплін окремо для кожного рівня вищої освіти та спеціальності.

5.4. Кафедри можуть організувати презентації вибіркового дисциплін або проводити оглядові лекцій для аспірантів з дисциплін вибіркового циклу.

5.5. Аспіранти, після ознайомлення із запропонованими матеріалами та структурно-логічною схемою підготовки докторів філософії, до 30 квітня кожного навчального року реєструються на вибіркові дисципліни в листі реєстрації (додаток 1).

5.6. Запис аспіранта на відповідну дисципліну стверджується його підписом та відміткою про дату підпису. У кожному блоці вибіркового дисциплін циклу професійної підготовки аспірант повинен вибрати одну дисципліну. Якщо здобувач хоче вивчати дисципліну з переліку дисциплін навчального плану іншої спеціальності, то він зобов'язаний подати до відділу аспірантури та докторантури заяву за формою (з візою наукового керівника) (додатку 2). Також при цьому можуть враховуватися результати заліково-екзаменаційних сесій здобувача та проміжної атестації з наукової роботи.

5.7. Відділ аспірантури та докторантури до 15 травня складає перелік вибіркового навчальних дисциплін на наступний навчальний рік та доводить інформацію до відома відповідних кафедр для підготовки необхідного навчально-методичного забезпечення.

5.8. Відділ аспірантури та докторантури готує остаточну інформацію для розрахунку навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедр.

5.9. У разі, якщо аспірант не записався на вибіркові дисципліни у визначений термін, відділ аспірантури та докторантури здійснює запис такого аспіранта самостійно. У цьому випадку запис у листі реєстрації стверджується підписом відповідального працівника відділу аспірантури та докторантури.

5.10. Аспіранти заочної форми навчання реєструються на вивчення вибіркового дисциплін під час весняної заліково-екзаменаційної сесії.

Уточнення складу груп з вивчення вибіркового дисциплін на третьому освітньо-науковому рівні здійснюється відділом аспірантури та докторантури

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 8 з 15

до кінця червня поточного навчального року (після рішень кафедр і вченої ради щодо затвердження звітів аспірантів).

5.11. Листи реєстрації на вибіркові дисципліни зберігаються у відділі аспірантури та докторантури до закінчення навчального року, в якому викладаються відповідні дисципліни, після чого знищуються.

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6.1. Викладання дисциплін циклу професійного спрямування можуть здійснювати всі кафедри ХДМА за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти на III рівні для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

6.2. Вибіркові дисципліни, рекомендовані для вивчення в наступному навчальному році, формуються у каталог вибіркового дисциплін окремо для кожного рівня вищої освіти та спеціальності. Інформацію для каталогу готують кафедри, та подають її у відділ аспірантури та докторантури і навчально-методичний відділ до 15 березня поточного навчального року.

6.3. Переліки вибіркового дисциплін для певної спеціальності III рівня вищої освіти повинні узгоджуватися з освітньо-науковими програмами та навчальними планами.

7. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

7.1. Вчена рада ХДМА приймає рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох вибіркового дисциплін (зараховує кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

7.2. Визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох дисциплін відбувається відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії (СМЯ 04-281-2020).

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 9 з 15

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Відповідальність за видання та актуалізацію даного Положення несе відділ аспірантури та докторантури.

8.2. Контроль за виконанням вимог даного Положення несуть посадові особи у відповідності до своїх функціональних обов'язків.

8.3. Анулювання даного Положення здійснюється відповідно до ДП «Управління документацією».

УКЛАДАЧ:

Завідувач

аспірантури та докторантури

«__»_____ 2020 р.

Н.М.Тимченко

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

«__»_____ 2020 р.

А.П. Бень

Начальник юридичного відділу

«__»_____ 2020 р.

О.О. Слєпченко

Начальник відділу моніторингу та системи управління якістю

«__»_____ 2020 р.

О.П. Устименко

Завідувач кафедри експлуатації суднового електрообладнання та засобів автоматки

«__»_____ 2020 р.

С.О. Рожков

Завідувач кафедри експлуатації суднових енергетичних установок

«__»_____ 2020 р.

В.П. Савчук

Завідувач кафедри транспортних технологій

«__»_____ 2020 р.

А.В. Букетов

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 10 з 15

Додаток 1

ЗРАЗОК

листа реєстрації на вибіркові дисципліни для здобувачів ступеня доктор філософії

Лист реєстрації на вибіркові дисципліни для здобувачів ступеня доктор філософії

Спеціальність _____

Форма навчання _____

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові аспіранта	Назва вибіркової дисципліни	Дата	Підпис аспіранта

Завідувач

аспірантури та докторантури
(ініціали)

підпис

(прізвище та

« __ » _____ 20__р.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 11 з 15

Додаток 2

ЗРАЗОК

заяви здобувача на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

Завідувачу аспірантури та докторантури ХДМА

аспіранта _____

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20 /20 навчальний рік наступні дисципліни вільного вибору:

№ з/п	Назва дисципліни
1.	
2.	
3.	
4.	

Дата _____

Підпис аспіранта _____

«Погоджено»

Завідувач кафедри _____

Науковий керівник _____

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	04-159-2020
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 18.06.2020	Положення про порядок забезпечення вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти на III освітньо-науковому рівні в Херсонській державній морській академії	Стор. 14 з 15

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

